

Náš prepodobný otec Maxim Vyznávač sa narodil v Carihrade približne v roku 580. Vďaka tomu, že pochádzal z bohatej rodiny získal vynikajúce vzdelanie v mnohých oblastiach. Prepodobný otec Maxim sa najprv stal tajomníkom a radcom cisára Herakleuta. V období vykonávania svojej vznešenej služby na cisárskom dvore sa stal svedkom šírenia herézy monoteletizmu. Základom tejto herézy v prvokresťanských časoch je presvedčenie, že Ježiš Kristus má len jednu vôľu. Celý svoj život bol svedkom, ochrancom a vyznávačom pravovernej, katolíckej náuky o dvoch nezmiešaných vôľach Ježiša Krista, čo neostalo bez povšimnutia heretikov a patričných následkov, ktoré vo svojom živote musel znášať. Prepodobný otec Maxim najprv odišiel z cisárskeho dvora do chryzopolského monastiera a neskôr ako igumen odišiel do Ríma aj s bývalým carihradským patriarchom Pirrom. V roku 649 zvolal pápež Martin I. synodu, na ktorej bol monoteletizmus odsúdený. Po tejto synode boli pápež Martin I. a prepodobný otec Maxim poslaní do vyhnanstva. Prepodobný otec Maxim celý svoj zvyšok života prežil v prenasledovaní, mučení ale vo vernosti pravej Kristovej náuky v jednote s učiteľským úradom Cirkvi. Umučený starenec bol nakoniec poslaný do väzenia v pevnosti Lchimalius na Kaukaze. Prepodobný otec Maxim Vyznávač zomrel 13.8.662 a patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti cirkevných otcov a učiteľov.

Pripravil o. Miroslav Dargaj

FARSKÉ OZNAMY

- ◆ Modlitby matiek budú v pondelok 14. a 21. januára večer. Telocvičňa na ZŠ Prostějovská bude v tie isté dni. Začínáme hrať florbal, takže pozývame všetkých, ktorí majú záujem. Modlitby mužov a biblická škola budú v utorok 15. a 22. januára. Nácvik zboru bude v stredu 16. a 23. januára večer. Tichá adorácia s Korunkou k Božieho milosrdenstva a požehnaním bude vo štvrtok 17. a 24. januára v čase 19:00 - 21:00 hod. Stretko na fare bude v piatok 18. a 25. januára o 16:15 hod. Veľká večiereň bude v sobotu 19. a 26. januára o 17:00 hod.
- ◆ V nedeľu 20. januára bude po oboch sv. liturgiách naša farská zbierka na dokončenie stavby fary.
- ◆ Hnutie na pomoc rozvedeným kresťanom pozýva na modlitbové stretnutie v utorok 15. januára o 17:00 hod. v Kato-

líckom kruhu na Jarkovej 77.

- ◆ Vo štvrtok 17. januára bude po večernej sv. liturgii Moleben k bl. P. P. Goidčovi s uctením si jeho ostatkov.
- ◆ Vyšlo nové číslo časopisu Slovo. Predplatelia si ho môžu vyzdvihnúť v sakristii, ostatní zakúpiť vzadu zo stolíka za zmenenú cenu 0,80,-€. Na stolíku nájdete na predaj nový časopis Milujte sa!, ktorý si môžete zakúpiť za cenu 1,50,-€.
- ◆ Pozývame vás na fatimskú sobotu nášho prešovského dekanátu. Uskutoční sa v sobotu 2. februára v Ľutine. Kto by mal záujem ísť, nech sa príde nahlásiť do sakristie chrámu a zaplatí zálohu 2,-€.
- ◆ V sobotu 26. januára bude po večernej sv. liturgii Novéna k Matke ustavičnej pomoci.

o. Peter Kačur

Pokánie

Čo je pokánie? Otázka, ktorú si položil ne jeden z nás. Význam tohto slova pre nás je na prvý pohľad zjavný z Ježišových výziev. Čo však znamená pre človeka dneška?

Hebrejské slovo používané pre pokánie znamenalo v bežnej hovorovej reči „zmenu cesty, návrat po nej v protismere“, ale aj „vzdychanie či pociťovanie ľútosti“. V náboženskom jazyku to potom znamenalo odvrátenie sa od toho, čo je zlé., prinavrátenie alebo navrátenie sa k Bohu, nové orientovanie sa vo všetkom konaní.

Veľkí bojovníci za pokánie boli starozákonní proroci. Bojovali proti povrchnej kajúcej praxi, ktorá sa veľa krát prejavovala len vonkajšími úkonmi bez vnútorného postoja. Chceli, aby sa človek obrátil vo svojom srdci a až potom prejavoval vonkajšie skutky. prorokom nešlo v prvom rade o odstránenie hriechov, ani o odstránenie hroziacich trestov, ale o nový vzťah k Bohu.

Na prorokov naviazal Ján Krstiteľ. Jeho výzvy k pokániu sa týkali nielen očividných hriešnikov a pohanov, ale aj zdanelivo zbožných ľudí. Sám Ježiš potom vyzýval k obráteniu k novému prichádzajúcemu Božiemu kráľovstvu, ako to odznelo v dnešnom evanjeliu: „*Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.*“ (Mt 4, 17) Ježiš zvestuje Boha, ktorý neprišiel zaplatiť cenu za odvedený výkon, ani neprišiel trestať, ale prišiel s ponukou zdarma, predovšetkým s ponukou zahľadania minulosti a s ponukou novej cesty.

Ježišovu ponuku však mnohí

nechceli prijať. Títo ľudia sú v Biblii reprezentovaní predovšetkým postavami farizejov. Tí očakávali uznanie zo svojej snahu a nie odpustenie. Myslia si, že ich doterajšie plnenie zákona ich pred náboženskými zmenami chráni. Ďalším reprezentantom tých, ktorí nechcú prijať Ježišove výzvy, je postava boháča. Nedokáže sa odpútať od svojho majetku, ktorý mu dáva momentálnu istotu. Oba typy, duchovne bohatý farizej a hmotne bohatý boháč, sú síce v oblasti pokánia pozývaní k niečomu inému, ale ich problém je v podstate rovnaký: nedokážu sa odpútať od hodnôt, o ktoré sa doposiaľ opierali.

Jadrom pokánia je neustála revízia svojho doterajšieho smeru každodennej životnej cesty. Odmietnutie pokánia, nekajúcnosť, znamená nerevidovanie smeru svojej cesty. Znamená upravovanie skutočnosti podľa seba, znamená uberanie sa svojvoľnou cestou, ktorá nemusí mať žiadnu perspektívu. Cestou, ktorá je možno momentálne cestou menšieho odporu, ale ktorá môže skončiť niekde v priepasti dejín.

Aj my sme pozvaní k revízii vlastných životov. Aj pre nás zaznieva toto slovo, ktoré nás chce nasmerovať na správnu cestu, po ktorej môžeme kráčať spoločne s Kristom, lebo on je tým Božím kráľovstvom, do ktorého nás pokánie privádza. Ak chceme žiť novú perspektívu života, bez pokánia, bez Ježiša Krista sa to nedá. Všetkým nám prajem šťastné vykročenie v ústrety novému životu.

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 14. január

Zakončenie sviatku Bohozjavenia
06:30 csl. sv. lit. (HP 330); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 318); Ap. zač. 319 (Hebr 8, 7 – 13); Mk zač. 33 (8, 11 – 21)

Utorok, 15. január

Naši prep. otcovia Pavol Tébsky a Ján Chatrčník
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109); 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 321 (Hebr 9, 8 – 10. 15 – 23); Mk zač. 34 (8, 22 – 26)

Streda, 16. január

Poklona úctyhodným reťaziam sv. a všechválneho apoštola Petra
06:30 csl. sv. lit. (HP 340); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 328); Ap. zač. 323 (Hebr 10, 1 – 18); Mk zač. 36 (8, 30 – 34)

Štvrtok, 17. január

Naš prep. a bohonositeľský Anton Veľký
06:30 sl. sv. lit. (PZ 330); 18:00 csl. sv. lit. (HP 342); Ap. zač. 326 (Hebr 10, 35 – 11, 7); Mk zač. 39 (9, 10 – 16)
18:45 Moleben k bl. P. P. Gojdičovi

Piatok, 18. január

Naši otcovia sv.ý Atanáz a svätý Cyril, alexandrijskí arcibiskupi
06:30 csl. sv. lit. (HP 343); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 331); Ap. zač. 327 (Hebr 11, 8. 11 – 16); Mk zač. 41 (9, 33 – 41)

Sobota, 19. január

Naš prep. otec Makarios Egyptský
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 97, 332); Ap. zač. 228 (Ef 5, 1 – 8); Lk zač. 74 (14, 1 – 11)
17:00 Večiereň

Nedeľa, 20. január

35. nedeľa po Päťdesiatnici. Naš prep. a bohonositeľský otec Eutýmios Veľký. 2. hlas.
08:00 csl. sv. lit. (HP 98, 345); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 97, 332); 17:00 sl. sv. lit. (PZ 103, 296, 298); Ap. zač. 258 (Kol 3, 12 – 16); Lk zač. 91 (18, 18 – 27)
17:00 Večiereň

Pondelok, 21. január

Naš prep. otec Maxim Vyznávač
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 329 (Hebr 11, 17 – 23. 27 – 31) Mk zač. 42 (9, 42 – 50; 10, 1)

Utorok, 22. január

Sv. apoštol Timotej
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109); 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 333 (Hebr 12, 25 – 26. 13, 22 – 25); Mk zač. 43 (10, 2 – 12)

Streda, 23. január

Sv. hieromučeník Klement, ankyrský biskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 111); Ap. zač. 50 (Jak 1, 1 – 18); Mk zač. 44 (10, 11 – 16)

Štvrtok, 24. január

Naša prep. matka Xénia Rímska
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit. (HP 113); Ap. zač. 51 (Jak 1, 19 – 27); Mk zač. 45 (10, 17 – 27)

Piatok, 25. január

Naš otec sv. Gregor Teológ, konštantínopolský arcibiskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 346); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 334); Ap. zač. 52 (Jak 2, 1 – 13); Mk zač. 46 (10, 24b – 32)

Sobota, 26. január

Naš prep. otec Xenofont, jeho manželka Mária a synovia
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 99); Ap. zač. 249b (Kol 1, 3 – 6); Lk zač. 81 (16, 10 – 15)
17:00 Večiereň
18:45 Novéna k Matke ustav. pomoci

Nedeľa, 27. január

36. nedeľa po Päťdesiatnici. Prenesenie úctyhodných pozostatkov nášho otca sv. Jána Zlatoušeho. 3. hlas.
08:00 csl. sv. lit. (HP 100, 348); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 99); Ap. zač. 280b (1 Tim 1, 15 – 17); Lk zač. 93 (18, 35 – 43)
17:00 Večiereň

o. Miroslav Dargaj

 - zdržanlivosť od mäsa

200. VÝROČIE PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

Spoločensko-náboženská situácia v Československu v rokoch 1945-1950

19. januára 1949 predložil biskupský zbor prezidentovi Klementovi Gottwaldovi memorandum ako základ pri rokovaniach medzi cirkvou a štátom:

1. zastaviť útoky v tlači, rozhlase a verejných prejavoch proti cirkvi a jej predstaviteľom poskytnúť možnosť obhájiť sa proti útokom

2. aby dekréty o zoštátnení a zrušení cirkevných škôl neboli ďalej vydávané a vydané, aby boli odvolané podľa dohody zo dňa 17. júna 1948

3. aby učebné osnovy neobsahovali protináboženské a proticirkevné vyjadrenia, rovnocennosť náboženstva vo vyučovaní, žiadame rovnako, aby pre náboženskú činnosť alebo presvedčenie nebol nikto vylučovaný z vysokých škôl

4. aby boli spravodlivo vyriešené otázky náboženskej tlače podľa návrhu poverenca biskupského zboru pre katolícku náboženskú tlač a vydávanie kníh, domáhame sa odvolaniu útlaku proti katolíckym nakladateľstvám

5. prosíme o slobodné právo združovať sa v spolkoch a bratstvách, o právo zhromažďovať sa slobodne na verejných náboženských manifestáciách, slobodne organizovať púte a tradičné cirkevné sprievody, o zrušenie povinných brigád v nedeľu a sviatky

6. žiadame zastaviť kampaň proti pápežovi, hlave katolíckej cirkvi a aby boli s diplomatickým zástupcom Svätej Stolice prejednané aktuálne otázky v duchu Modus vivendi

7. žiadame, aby sa vláda postarala o živly, ktoré sa pokúšajú vnášať rozpor medzi biskupov a duchovenstvo a veriacich

8. aby neboli inscenované obvinenia rôznymi živlami a nepriateľské snahy proti duchovenstvu, aby prípadne zatknutia boli hlásené cirkevným úradom s udaním dôvodov

9. žiadame, aby platové podmienky

duchovenstva boli upravené v duchu sociálneho vývoja a trváme na zachovaní štolových poplatkov, čo je internou vecou cirkvi všeobecne a univerzálne vžitou a k jej zrušeniu nemôžu dať súhlas ani biskupi

10. upustiť od nespravodlivej sociálnej diskriminácie duchovných, rehoľníkov a rehoľníčok, pozbavovania ich občianskych práv a nárokov a postupného vylučovania z národa a zatlačovania do pozícií, ktoré by sa dali ľahko prehlásiť za nepriateľské vláde, štátu a národu

Biskupi v závere zdôrazňujú, že toto všetko činia s pocitom plnej zodpovednosti pred históriou a so zreteľom na záujmy národa. Ubezpečujú prezidenta republiky o svojich modlitbách. Dôvera a úspešná spolupráca cirkvi a štátu prinesie šťastnú budúcnosť Čechov a Slovákov v republike.

Dňa 7. februára 1948 Predsedníctvo KSČ sa zaoberalo memorandumom biskupov a prípravou na jednanie vlády s cirkevnou delegáciou. Uznieslo sa podmieniť dohodu splnením 4 požiadaviek:

1. prehlásením cirkvi o oddanosti režimu,

2. zrušením Plojharovej suspenzie,

3. cirkevným potrestaním kňazov odsúdených za protištátnu činnosť,

4. umožnením spolupráce kňazov s orgánmi štátnej správy.

Nasledoval celý rád citelných zásahov proti cirkvi ako napríklad zrušenie kresťanských časopisov a zoštátnenie nakladateľstiev. V Dolnom Smokovci (22. marec 1949) sa biskupi zišli, aby pre jednali dané problémy, ale keď našli odpočívacie zariadenia zrušili konferenciu a tým sa zastavilo aj rokovanie vlády a cirkvi. *(koniec 19. časti)*

Spracoval diakon R. Hreňo podľa knihy Priezrev dejinami Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku od prof. P. Šturáka

